

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci žalobce **M. V.**, zast. JUDr. Svatavou Hilgartovou, advokátkou, se sídlem E. Přemyslovny 396, 156 00 Praha 5, proti žalovanému **Ministerstvu dopravy**, Nábřeží Ludvíka Svobody 12, P. O. BOX 9, 110 15 Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 4. 2001, č. j. 21 710/01-110,

takto:

I. Rozhodnutí Ministerstva dopravy a spojů (nyní Ministerstvo dopravy) ze dne 27. 4. 2001, č. j. 21710/01-110, se **zrušuje** a věc se mu **vrací** k dalšímu řízení, a to pro vady řízení.

II. Žalovaný je **povinen uhradit** žalobci na nákladech řízení částku 3150 Kč k rukám právního zástupce žalobce, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobou podanou u Vrchního soudu v Praze dne 4. 7. 2001 se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí Ministerstva dopravy a spojů ze dne 27. 4. 2001, čj. 21 710/01-110 (nyní Ministerstvo dopravy), kterým mu byla uložena pokuta podle § 35 odst. 3 písm. c) a h) za porušení ustanovení § 21 odst. 3 a odst. 4 v návaznosti na ustanovení § 11 odst. 4 vyhl. č. 478/2000 Sb. ve výši 35 000 Kč. Žalobce především namítl, že pokuta byla uložena za delikt spáchaný dne 6. 1. 2000, avšak nebyl projednán ve stanovené lhůtě jednoho roku, a tudíž nelze pokutu uložit ani vymáhat. Dále uvedl, že zjištění, z nichž vychází správní orgán jsou nesprávně hodnocena a neúplná. Žalobce v době provedené kontroly nepodnikal ani nebyl zaměstnán, tudíž neprovozoval taxislužbu. Pracovat v taxislužbě začal

až 31. 3. 2000 u zaměstnavatele pana K., takže nemohl porušit ustanovení § 21 odst. 3 a 4 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě.

Věc projednává Nejvyšší správní soud, ke kterému přešla postupem dle ustanovení § 130 a § 132 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.

Rozhodnutím žalovaného bylo pojednáno o skutku, který byl ve výroku rozhodnutí popsán tak, že žalobce jako provozovatel taxislužby tím, že neoznámil písemně místně příslušnému dopravnímu úřadu svůj záměr používat vozidlo státní poznávací značky xxx k výkonu taxislužby, a přesto jej označil způsobem s vozidly taxislužby zaměnitelným, což bylo zjištěno kontrolním orgánem dopravního úřadu dne 6. 1. 2000, porušil shora citovaná ustanovení zákona, za což mu byla uložena pokuta ve výši 35 000 Kč.

Prvostupňovým rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 20. 4. 2000 čj. MHMP-16050/2000/DOP-O3/Si byla žalobci uložena pokuta, a to za porušení § 21 odst. 3 zák. č. 111/1994 Sb., v návaznosti na § 14 odst. 3 písm. b) vyhl. č. 187/1994 Sb., kterou se provádí zákon o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, tím, že provozovatel taxislužby – žalobce, nesdělil dopravnímu úřadu písemně záměr používat vozidlo státní poznávací značky xxx při výkonu taxislužby a ve věci projednání porušení ustanovení § 21 odst. 6 zákona o silniční dopravě, tím, že při kontrole provedené pracovnicí státního odborného dozoru v silniční dopravě bylo toto vozidlo, kterému nebylo přiděleno evidenční číslo taxislužby, provozované dopravcem – žalobcem označeno střešní svítilnou bílé barvy s nápisem A., tudíž bylo označeno způsobem zaměnitelným s vozidly taxislužby a byla tak naplněna skutková podstata deliktu stanoveného v § 35 písm. g), písm. f) a písm. t) zákona o silniční dopravě. Skutkově vyšel prvostupňový správní orgán z kontroly provedené pracovnicí odboru dopravy, při níž bylo zjištěno, že vozidlo shora uvedené státní poznávací značky provozované žalobcem jako podnikatelem bylo označeno střešní svítilnou bílé barvy s nápisem A. Dále bylo zjištěno, že žalobce nesdělil dopravnímu úřadu záměr používat toto vozidlo jako vozidlo taxislužby. Tím došlo k porušení ustanovení § 21 odst. 3 zákona o silniční dopravě v návaznosti na ustanovení § 14 odst. 3 písm. b) prováděcí vyhlášky a dále s ohledem na to, že na vozidle, jemuž nebylo přiděleno evidenční číslo taxislužby a bylo označeno střešní svítilnou bílé barvy s nápisem ACRO, došlo k porušení § 21 odst. 6 zákona o silniční dopravě. Při nařízeném ústním jednání žalobce uvedl, že 6. 1. 2000 taxislužbu neprovozoval, pokud se týká střešní svítilny sdělil, že to byl střešní nosič, který nebyl připojen na elektrický proud a sloužil pouze jako reklama. Uvedl, že koncesní listina mu byla sice vydána, ale taxislužbu neprovozuje a od 31. 3. 2000 je zaměstnán jako řidič taxislužby u pana K. Dne 6. 1. 2000 byl pouze soukromou osobou. Žalovaný se ve druhém stupni posléze podrobně zabýval námitkami, které v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí žalobce uplatnil. Žalovaný vyšel ze skutkových zjištění prvostupňového orgánu a uvedl, že pro naplnění skutkové podstaty § 35 odst. 3 písm. c) zákona, ve znění platném, není relevantní, zda vozidlo označené způsobem zaměnitelným s vozidly taxislužby bylo v době kontroly v provozu či nikoliv. Stačí, když dopravce označí vozidlo, které není evidováno jako vozidlo taxislužby způsobem zaměnitelným s vozidly taxislužby. Dále uvedl k tvrzení žalobce, že nechtěl využívat vozidlo pro provoz taxislužby, že je žalovaný držitelem koncesní listiny vystavené dne 6. 12. 1999 k provozování taxislužby a je tak povinen dopravnímu úřadu oznámit údaje o vozidle, které hodlá používat k provozování taxislužby. Tuto povinnost však nesplnil a způsobem přinejmenším s vozidly taxislužby zaměnitelným vozidlo označil, čímž se dopustil protiprávního jednání. Jeho tvrzení je účelové i s ohledem na fakt, že krátce po provedené kontrole vstoupil do pracovního poměru u pana K. a vozidlu

státní poznávací značky xxx bylo přiděleno evidenční číslo xx. Podle vyhlášky č. 102/1999 Sb., o schvalování technické způsobilosti a technických podmínkách provozu silničních vozidel na pozemních komunikacích, žalovaný poukázal na text ustanovení § 56 odst. 1, „světelná zařízení vozidel“ zmiňované vyhlášky, ve kterém se konstatuje, že střešní svítilna je světelným zařízením sloužícím k označení vozidel taxislužby a nemůže tak být současně přípustné, aby střešní svítilnu mohli volně používat provozovatelé jiných vozidel, jak žalobce mylně dovozuje. Výši pokuty pro nepřiměřenou tvrdost snížil, a to proto, že nebylo možno prokázat, po jakou dobu měl tuto svítilnu umístěnou na střeše vozidla a jak ji využíval k neoprávněnému zisku finančních prostředků poskytováním přepravních služeb formou obdobnou jako vozidly taxislužby. S ohledem na to, že prvostupňové rozhodnutí vycházelo s právní úpravy v platném znění ke dne vydání svého rozhodnutí a prováděcí vyhlášky, žalobce ve druhém stupni přihlédl k novelizaci právních předpisů a účinnosti vyhlášky č. 478/2000 Sb.

Správní spis, který obžalovaný předložil, obsahuje listiny včetně dokumentace, z nichž skutková tvrzení, tak jak jsou popsána v prvostupňovém i druhostupňovém rozhodnutí, lze dovodit a v tomto ohledu odpovídá popis skutkových zjištění obsahu správního spisu a v něm shromážděných důkazních prostředků. Žalovaný v obou stupních vycházel ze shodného popisu skutkového stavu, avšak prvostupňový orgán v něm spatřoval porušení ustanovení § 21 odst. 3 zákona o silniční dopravě, ve znění účinném ke dni 20. 4. 2000, jehož porušení spočívalo v tom, že žalobce jako provozovatel taxislužby nesdělil dopravnímu úřadu písemně svůj záměr používat vozidla pro výkon taxislužby a dále, že vozidlo, kterému nebylo přiděleno evidenční číslo taxislužby, bylo označeno svítilnou zaměnitelnou s vozidly taxislužby, čímž se měl dopustit porušení § 21 odst. 6 silničního zákona. Druhostupňový orgán pak právní kvalifikaci upravil tak, že deliktní jednání mělo spočívat v označení vozidla způsobem zaměnitelným s vozidly taxislužby, ač jako provozovatel taxislužby svůj záměr používat příslušné vozidlo k výkonu taxislužby písemně neoznámil dopravnímu úřadu.

Podle § 35 zákona dopravní úřad nebo Ministerstvo dopravy a spojů při porušení tohoto zákona uloží pokutu až do výše 1 000 000 Kč dopravci, který podle písm. g) označí vozidlo, kterému nebylo přiděleno evidenční číslo, způsobem zaměnitelným s vozidly taxislužby, vybaví takové vozidlo taxametrem nebo nabízí přepravní služby způsobem, který je s taxislužbou zaměnitelný; podle písm. f) nedodržuje podmínky provozování taxislužby a podle písm. t) poruší ustanovení § 9 odst. 2 písm. c), d) nebo e). V posléze uvedeném ustanovení § 9 jsou uvedeny povinnosti podnikatele v silniční dopravě, mj. co se týče práce řidiče taxislužby, aby ji vykonávala osoba starší 21 let, bezúhonná a spolehlivá, která má průkaz o způsobilosti řidiče provozovat taxislužbu ve vymezeném územním obvodu dopravního úřadu. Znění citovaných norem je ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí. Ustanovení § 21 odst. 3 zákona uvádí, že podrobnosti o technických podmínkách provozování taxislužby, zejména podrobnosti o označení vozidla a náležitosti dokladu podle odst. 2 stanoví prováděcí předpis (vyhláška č. 187/1994 Sb.). Taxislužby se týkají ustanovení § 14 až § 17 citované vyhlášky. Mimo jiné podle § 14 odstavce 3 písm. b) dopravní úřad stanoví provozovateli taxislužby evidenční číslo na základě jeho písemného sdělení o záměru používat určité vozidlo při výkonu taxislužby.Podle § 15 vozidlo taxislužby musí být opatřeno střešní svítilnou žluté barvy s nápisem TAXI provedeným v černém písmu na přední i zadní straně, která je pevně uchycena ke střeše nebo k nosnému prvku. Rozhodnutí žalovaného o změně

prvostupňového rozhodnutí vycházelo z právního stavu ke dni 27. 4. 2001. Podle § 35 odst. 3 písm. h) zákona dopravní úřad nebo Ministerstvo dopravy a spojů při porušení tohoto zákona uloží pokutu až do výše 750 000 Kč dopravci, který označí vozidlo, které není evidováno jako vozidlo taxislužby, způsobem zaměnitelným s taxislužbou nebo vybaví takové vozidlo taxametrem a podle písm. h) poruší ustanovení § 21. Obsah ustanovení § 21 s nadpisem „Taxislužba“ zakotvuje určité povinnosti provozovatele taxislužby, který je povinen mimo jiné podle odst. 3 a 4 zajistit, aby k provozování taxislužby bylo užito pouze vozidel úplně vybavených a označených předepsaným způsobem. Způsob označení a podrobnosti o technických podmínkách o provozování taxislužby, zejména podrobnosti o označení vozidla a náležitostech dokladů souvisejících s provozováním taxislužby, stanoví prováděcí předpis. Podle odst. 4 provozovatel taxislužby je povinen do 7 dnů písemně oznámit zahájení provozování taxislužby na území obce nebo obcí dopravnímu úřadu, v jehož územním obvodu se obec nebo obce nacházejí.

Argumentaci žalobce, která se týká nemožnosti zahájit řízení o uložení pokuty, nelze akceptovat, neboť ustanovení § 36 stanoví lhůtu 1 roku pro zahájení řízení o uložení pokuty ode dne, kdy se dopravní úřad, resp. ministerstvo o porušení uvedených povinností dozvědělo, nejpozději však do 5 let, ode dne, kdy k porušení došlo. Tato lhůta byla beze zbytku žalovaným dodržena.

Stěžejní námitka žalobce, že neprovozoval taxislužbu, je středobodem zájmu i soudu z toho pohledu, zda se tak mohl stát odpovědným ze správního deliktu podle § 35 odst. 3 zákona (o silniční dopravě). Jestliže zákon předpokládá možnost uložení pokuty dopravci, je třeba zjistit, zda žalobce pod tento pojem spadá. Pojem „dopravce“ je vysvětlen v § 2 odst. 12, podle něhož je dopravce provozovatel silniční dopravy, totiž právnická nebo fyzická osoba, která provozuje silniční dopravu podle tohoto zákona. Podle odst. 8 je „taxislužba“ označena jako veřejná silniční doprava. Žalovaný vyšel pouze ze skutečnosti, že žalobce byl držitelem koncesní listiny vystavené před kontrolou prováděnou dopravním úřadem a také, že později začal skutečně práci řidiče taxislužby vykonávat, a to se stejným vozidlem, u něhož byla nepřípustná svítilna objevena. Z toho tedy dovodil záměr používat vozidlo k výkonu taxislužby. Ovšem pojem provozovatele taxislužby, tudíž osoby, jež je dopravcem a posléze i způsobilou k tomu, aby se dopustila deliktního jednání podle tohoto zákona, je pojmem, který není v tomto zákoně vysvětlen, a tudíž je třeba na něj nahlížet jako na neurčitý právní pojem, který je třeba vyložit výkladem; nelze na něj pohlížet jako na objekt správního uvážení. Označení dopravce nelze dovodit ze zákona, není tu ani legální odkaz na prováděcí předpis. Z celého správního spisu přitom není zřejmé, že by se touto okolností žalovaný zabýval. Za provozovatele taxislužby lze označit pro účely sankčního postihu takovou osobu, o níž je nepochybné, že taxislužbu provozovala, aniž by bylo nezbytně nutné prokazovat, jak dlouho a jak intenzivně, což by mělo samozřejmě svůj význam až pro úvahu o výši uložené pokuty, nikoliv pro zjištění odpovědnosti. Za tímto účelem však nelze v dosud provedeném dokazování shledat žádné podklady. Protože nelze vyloučit, že by bylo možno takový důkaz předložit, soud rozhodl o zrušení rozhodnutí žalovaného ve druhém stupni z důvodu vad řízení spočívajících v tom, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění [§ 76 odst. 1 písm. b) zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní] s tím, aby v dalším řízení zkoumal, zda jsou splněny podmínky pro označení žalobce za provozovatele silniční dopravy – dopravce, a to ve smyslu shora naznačeném.

O nákladech řízení posléze rozhodl v souladu s ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. a přiznal částku, která spočívá v zaplaceném soudním poplatku 1000 Kč, 2 úkony právní pomoci po 1000 Kč a 2 x paušální náhrada po 75 Kč. Částka bude poukázána k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Svatavy Hilgartové ve lhůtě, kterou soud považuje s ohledem za délku trvání nezbytných administrativních úkonů za přiměřenou.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 17. 6. 2003

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu